

Mirades transversals sobre el Magrib contemporani

(Universitat de Girona, juliol de 2000)

Alberto López Bargados

Al marge dels tòpics que, en general, envolten la percepció que les societats europees tenen del Magrib, la realitat contemporània dels països que componen aquella regió és, en la major part dels àmbits, fruit d'un inevitable mestissatge de tradicions socials, polítiques i religioses pròpies i de diversos elements importats d'Europa a partir de la colonització, en un joc d'influències mútues que es pot constatar cada vegada de manera més intensa. Aquest curs pretenia, doncs, apropar-se a aquesta realitat de manera transversal, evitant els llocs comuns que descriuen l'experiència social i política del Magrib únicament en termes d'islamisme radical, de violència o de concepcions feudals del poder. Des de disciplines diverses, en aquest curs s'abordaven temes que creiem que són molt significatius per entendre el present del Magrib i d'Europa.

Així, les temàtiques, que es varen presentar dins el programa de cursos d'estiu de la Universitat de Girona (estiu de 2000), organitzat pel Departament de Pedagogia de la UdG, ARDA i el GRAMC, varen ser les següents:

«El Magrib dins el sistema internacional contemporani»: es volgué reflectir l'impacte que els països magribins han tingut en el context internacional a partir de la "Caiguda del Mur", per tractar d'entendre la diversitat de posicions preses un cop desapareguda la política de blocs.

«Mirant cap a casa: la influència de

les comunitats immigrades als estats magribins»: enfront dels tòpics sobre integració i diferència, es va voler abordar el paper que les comunitats immigrades tenen en els seus països d'origen, influència que es pot copsar a tots els nivells, com ara el polític, l'econòmic o fins i tot el religiós.

«Llei islàmica i constitucions: l'emancipació de la dona al Magrib sota la perspectiva jurídica»: s'analitzaren les polítiques de gènere al Magrib a partir de la constatació de l'existència d'una duplicitat jurídica en aquells països, duplicitat que prové de la combinació d'uns textos legals pertanyents a la tradició islàmica i d'altres originaris d'Europa.

«L'altre som nosaltres: imatges de l'uropeu al magrib de les independències»: l'objectiu fou rescatar les imatges que s'han desenvolupat darrerament als països magribins al voltant de l'uropeu, per apropar-nos així a les percepcions complexes que existeixen d'Occident en general.

«Eleccions i oligarquies: l'enigma de les transicions democràtiques al Magrib»: es parla amb massa freqüència del tòpic de les "transicions democràtiques" al Magrib. Es volgué explorar en quina mesura aquest tòpic es correspon amb la realitat, i quins països semblen més ben situats en aquesta tendència.

«Usos quotidians al Magrib contemporani: models de consum i l'invent de tradicions»: s'analitzà l'impacte quotidià que les modes i usos provinents d'Occident tenen en la vida dels joves magribins, per tal de conèixer els seus gustos i les seves posicions davant la seva pròpia tradició.

Totes aquestes sessions es van desenvolupar durant un curs de 30 hores a la Universitat d'Estiu de Girona, amb els professors següents: doctora Yolanda Aixelà, doctora Laura Feliu, doctor Miguel Hernando de Larramendi, doctor Eloy Martín Corrales, senyor Alberto López Bargados i senyor Jordi Moreras.